

GYÉMÁNT SZÚTRA

Mahájána buddhista szentiratok

Nem kölcsönözhető

TKBF Szakkönyvtára

00009775

Farkas Lőrinc Imre Könyvkiadó

ELŐSZÓ

Válogatta, fordította és az előszót írta:
© Bánfalvi András

*A külső borítón részlet látható
a Gyémánt szútra szanszkrit szövegéből.*

A Kőrösi Csoma Sándor Buddhista Egyetem jegyzete

ISBN 963 7310 42 8

Farkas Lőrinc Imre Könyvkiadó, 1998

Szerkesztette: Bánfalvi András

Nyomdai előkészítés: KIARA BT.

E könyv célja a mahájána buddhista irodalom néhány fontos szútrájának bemutatása. A válogatás fő szempontja az ideális létezés, a paradicsomi létállapotok megjelenítése, és ily módon a pozitív irányultság és tudatállapot felkeltése volt. Az itt szereplő művek mindegyikéről köteteket írtak már, a bőséges kommentáriródlalom azonban azt is jelzi, hogy a legjobb szándékok ellenére is vannak olyan területek, amelyek nem fejezhetőek ki szavakkal.

Kötetünk nyitó darabja a *Gyémánt szútra*, teljesebb címén „A legmagasabb bölcsesség gyémántvágójának szútrája” (Vadzsracshédiká) kimondja, hogy egyetlen jelenség sem végső valóság, hanem a tudat illúziója, érzékcsalódása, projekciója. A meditálóknak mindent, saját cselekedeteit is eszerint kell szemlélnie. Az i. sz. I.–III. század idejéből származó mű a Pradzsnyá páramitá szútrák közé tartozik, éppen úgy, mint válogatásunk záró darabja a *Szív szútra* (Pradzsnyá páramitá hridaja), amely feltehetően az V. században keletkezett. E két pillér közé fe-szül ki a buddhista paradicsomok, elsősorban a Nyugati Paradi-csom és a kiáradó fények határtalan világa. Kötetünk második darabja az Amitájusz (Amitábha) Buddha fölötti meditáció szútrája (Amitájur dhjána), amely tizenhat meditációs lépésben írja le, miként lehet eljutni erre a csodálatos földre. A harmadik (az ún. rövidebb Szukhávati vjúha) és a negyedik (a hosszabb Szukhávati vjúha, kihagyásokkal) szentirat tárgya is ennek a *Boldog Földnek* a bemutatása. A következő darab a *Fények kiáradása*, amely a Nagy drágakőhalom (Maháratnakúta) című szútragyűjteménybe tartozik. Témája a megtisztult tudatállapotok kapcsán fellépő fénymanifesztációk természete, és így kapcsolódik

Hatodik fejezet

A TORONY

A kétezer éves Avatarnszaka (Gandavjúha) szútrában a tanulni vágyó ifjú Szudhana sorra keresi föl a mestereket, akik feltárják neki a valóság egy-egy aspektusát. Maitréja Bódhiszattvát arra kéri, hogy mutasson neki olyan gyakorlati módszereket, melyek segítségével elérheti nagy célját, a megvilágosodást. Maitréja felszólítja őt, hogy a felébredéshez vezető utakat, módozatokat tekintse meg a saját szemével. Így kerül sor látogatására a toronyban, amely a világ rendkívül gazdag, lenyűgöző metaforája.

... Ekkor Szudhana tisztelettel megkerülte Maitréját, a megvilágosodásra vezető lényt, és így szólt:

— Kérlek, nyisd ki a torony ajtaját, hogy bemehessek.

Maitréja odalépett a Vairócsana¹ díszítményeit tartalmazó torony ajtajához, és jobb kezének ujjaival csettintett; az ajtó feltárult, és Maitréja felszólította Szudhanát, hogy lépjen be. Szudhana mély csodálkozással besétált a toronyba, s ahogy belépett, az ajtó becsukódott mögötte.

Nézte a rettenetesen magas és széles tornyot: több százezer kilométer széles volt, mérhetetlenül magas, mint az égbolt, és olyan hatalmas, mint a teljes világtér. Az építményt számtalan díszítés borította: baldachinok, zászlók, szalagok, drágakövek, ékszer- és igazgyöngyfűzések, holdkorongok és félholdak, tarka lobogók, drágaköves hálók, aranyfonálra fűzött drágakövek, édesen szóló csengettyűk, harangjátékokkal ellátott hálók, záporozó virágok, mennyei szalagdíszek és zászlófűzések, illatos füstöket eregető füstöltartók, aranypor-zuhatagok, zeg-zugos toronyszobák, boltívek,

tornyocskák, tükrök, drágakövekből csiszolt női figurák, ékköves fátyolszalagok, oszlopok, pompás ruhák, drágakő fák, drágakő korlátok, drágakővel kirakott utak és védőtetők, különböző padlóintarziák, kincses kamrácskák, drágakővel kirakott sétányok, arany banánfa sorok, a legkülönbözőbb drágakövekből készített szobrok, a megvilágosodást elérő lények képmásai, énekes madarak, drágakő lótuszok, lótusztavak, ékköves lépcsők, különböző drágakövek halmai, ragyogó ékszerek és mindenféle drágakövekből kirakott minták. A nagy torony belsejében Szudhana más, hasonló építmények százezreit pillantotta meg; ezeket oly végtelenül nagyra látta, mint a világteret. A toronyok egyenletesen töltötték be a teret minden irányban, mégsem lehetett összetéveszteni őket, mert mind egyformán tisztán látszott, miközben tükröképe az összes torony minden egyes részletében tükröződött.

Ekkor Szudhanában, látván a Vairócsana díszítményeivel ékes nagy torony felfoghatatlan birodalmát, boldogság és öröm áradt szét; tudata minden fogalomtól és gátló tényezőtől megtisztult. Megszabadulván minden illúziótól, torzítatlan tisztánlátásra tett szert, és határtalan éberséggel meghallott minden hangot. Figyelme egyáltalán nem kalandozott el többé, és értelme követte a megszabadulás mindenén áthatoló tekintetét. Testi nyugalmát megőrizve, akadálytalanul szemlélve minden dolgot, egyetemesen ható terem-tőerejével, Szudhana minden irányban meghajolt egész testével.

Meghajlásának pillanatában Szudhana – Maitréja hatalmánál fogva – egyszerre észlelte magát minden toronyban; s mindegyik toronyban különböző, változatos, elképzeltetlen, csodálatos jeleneteket látott. Az egyikben látta, hogy a felébredés útját járó Maitréja első alkalommal törekszik a legmagasabb tökéletes megvilágosodásra. Megfigyelte továbbá, hogy milyen családból származik, miben rejlik alapvető jósága, milyen ösztönzést kapott, hogyan bátorították szellemi barátai, merre ideig élt és mely korban, melyik buddhával találkozott, melyik országot szerette, milyen gyülekezethez tartozott, és milyen egyedi fogadalmakat tett. Ismerte ama kor lényének és buddháinak élethosszát is, és látta önmagát annak a buddhának színe előtt, valamint a tathágata minden munkáját is.

Az egyik toronyban látta, amint Maitréja először oldódott fel a szeretetben, innen kapta nevét is, a *Szerető Lény*. Egy másikban

látta, hol folytatott szellemi gyakorlatot; egy másikban azt, ahol a szellemi utakat megvalósította; egy másikban azt, ahol elfogadta a dolgokat eredet nélkülinek; egy másikban azt, ahol biztosították őt a legmagasabb tökéletes megvilágosodásról; s azt is látta, hogyan történt ez, ki által, s mit jóstak neki, mennyi idő telik majd el a megvilágosodásáig.

Az egyik toronyban látta Maitréját, amint felséges uralkodóként erényes tettekre ösztönzi az embereket, egy másikban látta Maitréját világörként, amint jólétet és boldogságot áraszt a világra; egy másikban látta Maitréját Indraként, amint a gyönyör megszállottjában a közömbösséget erősíti; egy másikban látta Maitréját Brahmaként, amint a meditáció mérhetetlen örömeit írja le az embereknek; egy másikban látta Maitréját a Szujáma Menny isteneinek uralkodójaként, amint az odafigyelés és a szorgalom erényeit írja le az embereknek, egy másikban látta Maitréját az elégedettség mennyországának uraként, amint föltárja azoknak a lényeknek az erényeit, akik egyetlen életidő alatt bizonyosan elérik a buddhaságot; egy másikban látta Maitréját a jó emanációk mennyországának királyaként, amint az églakók egy csapatának megmutatja minden megvilágosodásra vezető lény kisugárzásainak elrendezését; egy másikban látta Maitréját, mint a hatalom mennyországának fejedelmét, amint a minden jelenség fölötti uralomról beszél az isteneknek, egy másikban látta Maitréját, amint cselekvésre készíti a gonoszt, hogy megmutassa az isteneknek minden létállapot mulandóságát, egy másikban látta Maitréját, amint megszületik a titánok palotájában, s az igazságot tanítja nekik, hogy ily módon felhagyjanak minden önteltséggel, góggal, fennhéjázással, és belevessék magukat a tudás óceánjába, belemertüljenek a szellemi ismeretek tengerébe, és szert tegyenek az igazság csodálatos ismeretére.

Az egyik toronyban látta az alvilágot és látta Maitréját, amint fényével beragyogja a hatalmas poklokot, és az ott lakókat megszabadítja pokoli fájdalmaiktól. Egy másik toronyban látta a préták világát és látta Maitréját, amint bőséges ételt, italt oszt a szellemeknek, enyhítve éhségüket és szomjúságukat. Egy másik toronyban látta Maitréját, amint az állati létformában élőket vezeti.

Az egyik toronyban látta Maitréját, amint a Tanítást magyarázza a világöröknek, égi királyok körében; egy másikban látta őt a

Harminchárom Menny főisteneinek körében; egy másikban látta őt a Szujáma Menny urainak társaságában; egy másikban látta őt az elégedettség mennyországa fejedelmeinek társaságában; egy másikban látta őt a jó emanációk mennyországa vezéreinek társaságában; egy másikban látta őt az uralom mennyországa királyainak társaságában; egy másik toronyban látta Maitréját Nagy Brahmaként a Brahma-fejedelmek társaságában, amint a Tanítást magyarázza.

Az egyik toronyban látta Maitréját sárkányok és kígyók körében; egy másikban koboldok és ördögök körében, egy másikban titánok és démonok körében; egy másikban hatalmas kígyók körében; egy másikban főemberek körében, egy másik toronyban látta a megvilágosodásra vezető lényt, Maitréját istenek, sárkányok, koboldok, ördögök, kerubok, titánok, madarak, minotaurosok, kígyók, emberek és nem-emberek körében, miközben a Tant magyarázza.

Az egyik toronyban látta Maitréját a hallás útján megvilágosodók körében, egy másikban az önerőből megvilágosodók körében; egy másikban a megvilágosodásra vezető lények körében, egy másik toronyban látta Maitréját, amint a Tanítást magyarázza a megvilágosodás kezdeti szakaszában levő lényeknek, akik csak nemrég rögzítették tudatukat a felébredésre. Egy másik toronyban látta Maitréját, amint az egyes fokozatok előnyeit magasztalja azoknak, akik már gyakorolni kezdtek; egy másikban azoknak, akik kifejlesztették magukban a türelmet, és már nem torpanhatnak meg; egy másikban azoknak, akik egyetlen életidő alatt bizonyosan megvilágosodnak, s akik már elnyerték a koronát; egy másik toronyban az első fokozaton levő megvilágosodó lényeknek.

Egy másik toronyban látta Maitréját, amint az egyes szintek előnyeit magasztalja a megvilágosodás különböző fokain álló lények körében, a tizedik fokozatig. Egy másik toronyban látta Maitréját, amint a transzcendens utak határtalan beteljesüléséről beszél; egy másikban a pártatlanság szükségességéről minden tanulmány előkészítésekor és megkezdésekor; egy másikban az összpontosítás kezdeti szélességéről; egy másikban a megszabadulás mélységéről; egy másikban a csendes meditációval, koncentrációval és transzállapottal elérhető magasabb tudás birodalmának megismeréséről; egy másikban bevezetést tart a megvilágosodásra vezető gyakorlatok irányítási módszereibe, egy másikban a fogadalmak végrehaj-

tásának szélességéről beszél; egy másik toronyban látta Maitréját olyan megvilágosuló lények körében, akik az övéhez hasonló gyakorlatokat folytattak, amint minden lény jólétének és boldogságának biztosításáról, és a világ javára alkalmazandó különféle művészetekről és tudományokról beszél nekik.

Egy másik toronyban látta Maitréját az egyetlen élet alatt biztosan megvilágosuló lények körében, amint a minden buddha tudásával történő megkoronázásról beszél nekik. Egy másik toronyban látta Maitréját, amint szüntelenül körbejár, több százezer évig; egy másikban látta őt recitációba merülve; egy másikban a Tan fölött szemlélődve, egy másikban a Tant magyarázva; egy másikban a Tant írásba foglalva; egy másikban a mindent átölelő szeretetre összpontosítva; egy másikban különféle meditációkba és a mérhetetlenekbe² merülve; egy másikban a teljesség és a megszabadulások lényegi vonásain töprengve; egy másik toronyban látta Maitréját, amint a megvilágosuló lények magasabb tudását elősegítő gyakorlatokba mélyed.

Az egyik toronyban megvilágosodó lényeket látott, amint a felébredéshez vezető koncentrációs gyakorlatot hajtanak végre, mely szellemeket vetít ki, és látta, amint testük minden pórusából különféle emanációk légiói rajzanak elő. Egyesek pórusaiból menyei sercgek sokasága tört elő; másokéból sárkányok, manók, kerubok, titánok, madarak, minotaurosok, kígyók, Indrák, Brahmák, világörök és császárok sokasága; egyesekéből hercegek sokasága; másokéból fejedelmek, miniszterek és urak sokasága; másokéból srávaka és prajéka buddhák és megvilágosodók sokasága; másokéból buddha-testek sokasága; mások pórusaiból számtalan érző lény szellemeinek felmérhetetlen sokaságát látta megjeleneni. Hallotta, amint a Tan különböző megközelítésekben hangzik fel egyes megvilágosodó lények pórusaiból – tanításokat hallott a megvilágosodó lények erőnyeiről, a transzcendens nagylelkűségről, fegyelemről, türelemről, erélyről, meditációról, bölcsességről, módszerről, fogadalmakról, hatalomról, tudásról, az eggyé válás módszereiről, a mérhetetlenekről, az összpontosító gyakorlatokról, a transzállapotról, az emberfeletti tudásról, a misztikus ígéről, az elemzés és a magyarázat intellektuális erejéről, a nyugalomról és a megfigyelésről, a megszabadulás módozatairól, a kölcsönösen függő keletkezésről,

a bizalomról, a tanítás összefoglalásáról, az éberség lényegi vonásairól, a helyes erőfeszítésről, a misztikus erők alapjairól, a vallási képességekről és erőkről, a megvilágosodás szakaszairól, az ösvényekről, a srávaka járműről, a pratjéka járműről, a Nagy Járműről (mahájána), a fokozatokról, a türelemről, a gyakorlásról és a fogadalmakról – ily módon hallotta, amint a hangok minden megközelítési módot beleszönek a hirdetett Tanításba.

Egy másik toronyban buddhákat s az őket hallgató lények gyülekezeteit látta, és észlelte a buddhák között fönnálló számos különbséget is; családjaik eltérő vonásait, testi ékességeik végtelen változatosságát, élethosszuk különbözőségét, országuk és korszakuk másságát, tanításaik eltéréseit, kivetített manifesztációik külső formáinak különbségeit, igaz tanításaik eltérő fennmaradási idejét, és a gyülekezeteik közt meglevő összes különbséget.

A Vairócsana díszreit tartalmazó torony középpontjában Szudhana egy tornyot látott, amely az összes többinél nagyobb volt, s olyan díszítések pompáztak rajta, melyek felülmúlták minden más tornyét. Abban a toronyban megpillantott egy univerzumot,³ mely egymilliárd világból állt, s rajtuk kontinensek négyes csoportjait, szám szerint százmilliót; ezekhez százmillió Dzsambudvípa és az elégedettség százmillió mennyországa tartozott. Azokon a Dzsambudvípa kontinenseken látta a megvilágosodó Maitréját, amint megszületik egy lótusz kelyhében; látta, hogy hét lépést tesz Indra és Brahma figyelő tekintete előtt, felméri a tíz főirányt, oroszlán-üvöltést hallat, bemutatja a gyermekkor minden fejlődési szakaszát, a palotában tartózkodik, a kertben sétál, elindul, hogy mindentudásra tegyen szert, aszketikus gyakorlatokat végez, majd végül táplálékot vesz magához, fölkeresi megvilágosodása helyét, legyőzi a gonoszt, fölébred és megvilágosodik, állhatatosan szemléli a megvilágosodás fáját, Brahma felkéri őt, hogy tanítson, Maitréja megforgatja a Tan Kerekét, mennyei birodalmakat keres föl a megvilágosodásra vezető tanítások különböző kinyilatkoztatásaival, s ott eltérő neveket használ a különböző korszakokra, különböző élethosszakat él meg, különféleképpen szervezi meg gyülekezeteit, különféle módszereket mutat be a földek megtisztítására, különféle gyakorlatokat végez és fogadalmakat tesz, különféle rendszerekbe csoportosítja tanításait, s ezt eszközül használja minden érintett

fejlődésének és tökéletesedésének előmozdítására, különféleképpeni osztja el az ereklyéket, és különféle alapokat mutat a Tan megőrzésére. Bárhol járt is, Szudhana úgy érezte közben, hogy Maitréja lábainál ül.

Minden gyülekezetben, a cselekedetek minden megjelenítésében, a különböző életek során, Szudhana a tiszta emlékezeten alapuló tudás segítségével, az ismeretek talaján állva, a mindentudás majdani elérésnek bizonyosságával hallotta minden torony minden díszítményéből, a csengettyűs-harangos hálókából, a dobok, dalok és más hangszerek zenéjéből, és a toronyban lakozó lényektől a szavak felfoghatatlan sokaságának mennydörgő robaját. Egyesektől a megvilágosodásra törekvés különféle módjairól hallott; másoktól a buddháknak teendő különböző felajánlásokról; némelyektől a Buddha Földek különböző elrendezéseiről; másoktól a buddhák tanításainak végtelen változatosságáról – ily módon az összes tanítást hallotta, úgy, ahogy azok a múltban elmagyaráztattak.

Hallott a mindentudásra törekvésről is – ilyen-és-ilyen földön, ez-és-ez a megvilágosodó lény a felébredésre törekedve ilyen-és-ilyen tanítást hallgatott, ez-és-ez a szellemi jótevője ösztökölte, felkereste ezt-és-ezt a gyülekezetet ennek-és-ennek a buddhának a lábainál, ezen-és-ezen a földön, ebben-és-ebben a korban, ilyen-és-ilyen jó gyökereket ültetett, a buddhaság ilyen-és-ilyen jellemzőiről hallott, ilyen-és-ilyen fogadalmakat tett, ilyen-és-ilyen célzattal, melyek szerint meg fogja valósítani a legmagasabb tökéletes megvilágosodást, ennyi eón múlva, miután ennyi eónon át végezte a gyakorlatokat, így-és-így nevezik majd, ilyen hosszú ideig fog élni, egy ilyen-és-ilyen tulajdonságokkal rendelkező Buddha Földön, ilyen-és-ilyen magasabb fogadalmakkal, ilyen-és-ilyen lényeket irányítva, ilyen-és-ilyen tanítványok, pratjéka buddhák és megvilágosodó lények gyülekezetében, az igaz tanítások ennyi ideig maradnak fönn a buddha halála után, és ilyen-és-ilyen hasznot hajtanak.

Egy másik hang azt mondta, hogy ebben-és-ebben a világban ez-és-ez a megvilágosodó lény, ennyi sok száz nehéz áldozatot hajt végre a transzcendens adakozást gyakorolva; ez-és-ez a megvilágosodó lény megtartja a Tan előírásait, gyakorolja a türelmet, tetterőt halmoz fel, meditációkba merül, a bölcsesség vizsgálatával foglalkozik; ez-és-ez a megvilágosodó lény az igazságot kutatva lemond

királyságáról, vagyonáról, családjáról, kezeiről és lábairól, szeméről és fejéről, s a tűzzel történő önsanyargatást gyakorolja; ez-és-ez a megvilágosodó lény jártasságot szerezve az Éppen Olyansághoz érkezettek tanításaiban szellemi igehirdetőként munkálkodik, a vallás ajándékát adja, vallási szertartásokat végez, magasra emeli a vallás zászlaját, megszólaltatja a vallás dobját és megfújja a vallás harsonáját, záporozza a vallás esőjét, megőrzi a megvilágosodottak tanítását, feldíszíti a megvilágosodottak emlékműveit, buddha-képmásokat készíttet, megvigasztalja a lényeket, és őrzi az igazság kincsesházát.

Szudhana egy másik hangot is hallott, amely elmondta, hogy ez-és-ez a buddha, most ebben-és-ebben a világban tartózkodik, jelenleg ott él, és a Tant magyarázza; ilyen-és-ilyen beavatásokat ad, ebben-és-ebben a gyülekezetben, ezen-és-ezen a földön, ebben-és-ebben a korban, ilyen-és-ilyen hosszú életet él, ilyen-és-ilyen tanítást hirdet, amely ilyen-és-ilyenféle módon vezeti az embereket, akik ilyen-és-ilyen fogadalmakat valósítanak meg.

Ily módon Szudhana minden témáról a Tan nézeteinek végtelen változatosságú megfogalmazásait hallotta, és mindeme hangokat figyelve, és a Tan ilyesféle megközelítéseit hallgatva elméjét örömmel töltötte el. Egyesektől az értelem uralásának témájáról értesült, másoktól az elhivatottságról, türelemről, a helyes viselkedésről, transzcendenciáról, magasabb szintű érzékelésről, misztikus tudásról, megszabadulásról és összpontosításról hallott.

Szudhana mérhetetlenül sok tükröződésből összeálló képeket is látott a tükrökben; buddhák gyülekezeteinek, megvilágosodó lények köreinek, tanítványok kongregációinak, pratjéka buddhák csoportjainak, szennyezett földeknek, Tiszta Földeknek, szennyezett-és-tiszta földeknek a tükröképeit; az egy világban megjelenő minden buddhának, a buddhával rendelkező világoknak, apró világoknak, hatalmas világoknak, finom világoknak, durva világoknak, Indra kozmikus hálójában levő világoknak, fordított világoknak, sík világoknak, poklok, állatok és szellemek világainak, églakóktól és emberektől nyüzsgő világoknak a tükröképeit.

Szudhana számtalan megvilágosuló lényt is látott a sétányokon vagy a helyükön ülve, akik különböző tevékenységekbe merültek. Némelyikük körben sétált, mások szellemi gyakorlatokat végeztek,

mások az észlelést gyakorolták, mások egyetemes részvétel sugároztak magukból, mások a világ jólétével kapcsolatos, különböző tudományokat műveltek, mások útmutatásokat adtak, mások recitációt folytattak, mások írtak, mások kérdéseket tettek föl, mások a viselkedés, összpontosítás és tudás megérlelését elősegítő gyakorlatokkal foglalkoztak, és megint mások fogadalmakat tettek.

Drágakövek csillogásából szőtt fényhálókat is látott, melyek az oszlopokból ragyogtak fel, voltak ott zafir-, topáz-, rubint-, fehér, kristály-, arany-, smaragd-, gyémánt- és szivárványszínű oszlopok is, és olyanok, melyek minden szint tartalmaztak. Fényük egyaránt gyönyörködtette a testet és a tudatot, s rendkívül kellemes volt a szemnek.

Látott még arany női szobrokat is, és drágakő szobrokat is, melyek mind lefelé tárták karjaikat, s milliárdnyi virágot, füzéretet, napernyőket, lobogókat és zászlócskákat, tömjént és illatszereket, aranyfonálra fűzött különböző drágaköveket, különféle gyöngy-nyakláncokat, ékszerfüzéreket, s mindenféle dísz tárgyakat tartottak a kezükben. Látta, hogy némelyikük drágakövekkel kirakott koronával a fején, rezzenéstelen tekintettel és összetett kézzel meghajol a tiszteletadás jeleként. Látott még tiszta vízből álló felhőket is, melyeket átíttak a gyöngy-nyakláncokból áradó illatok, és hosszú vízsugarakat melyek a lazúrkő füzérekéből szőtt hálóból ömlöttek. Látta a drágaköves napernyőket is, ezeket különféle díszítmények sokasága ékesítette, és látta a belső termet is, drágaköves csengettyű díszével, harangjátékaival, selyemszalagjaival, ékköves fátyolszalagjaival és halmokban álló különféle drágaköveivel. Számtalan gyönyörű vörös, kék és fehér lótuszvirágot látott a lótusz-tavakban nőni, némelyek fél méter átmérőjűek voltak, mások ölnyiek, de akadtak kocsikerék méretűek is; kelyhekben különböző lények csoportjait figyelhette meg – nőket, férfiakét, fiúkéét, lányokét, Indráét, Brahmáét, a világörökét, istenekét, sárkányokét, manókét, kerubokét, titánokét, madarakét, kentaurokét, kígyókét, bölcsekét, szentekét és megvilágosodó lényekét – az összes élőlény változatos külsejű testi formáit látta, amint összetett kézzel, a tiszteletadás jeleként meghajolnak. Látott még lótuszülésben ülő buddha-figurákat is, akiket a kiváló emberek harminckét jegyé ékesített.

A lazúrkővel borított föld sakkáblaszerű felszínén, annak minden egyes négyzetében, elképzelhetetlen tükörképeket is látott; itt egy ország képmását, amott egy buddhát. Ama tornyok összes díszítését látta tükröződni minden egyes négyzetben.

Különféle lények arany mellszobrai látta minden virágban, gyümölcsben és bimbóban – buddhákét, megvilágosodó lényekét, istenekét, sárkányokét, manókét, kerubokét, titánokét, madarakét, kígyókét, Indránakét, Brahmánakét, a világörökét, az emberi nemhez tartozó császárokét, hercegeket, fejedelmekét, miniszterkét, nőket, férfiakét, fiúkat, lányokat, szerzetesekét, apácákét, férfi és női hívőkét; egyesek virágfüzért tartottak a kezükben, mások ékszerfüzért, megint mások különféle díszeket; egyesek összetett kézzel meghajoltak és rezzenetlenül néztek, ekképp hódoltak, mások magasztaló himnuszokat énekeltek, megint mások révületben voltak, mások arany fényben ragyogtak, mások ezüst fényben ragyogtak, mások jeges fényben ragyogtak, mások zafírkék fényben ragyogtak, mások szikrázó ékkő fényében ragyogtak, mások minden drágakő fényében ragyogtak, mások sáfrányszínű fényben ragyogtak, mások fénylő égitestekként ragyogtak, megint mások pedig a kiválóság harminckét jegyével ékes testükkel ragyogtak.

A tornyokat díszítő holdsarlókon számtalan hold, nap, csillag, bolygó tükröződését látta, amint felkelnek és bevilágítják a tűz világtáját.

A fényűző tornyok falai sakkáblaszerűen ki voltak rakva különféle drágakövekkel, s minden ilyen négyzetben látta Maitréját, amint elvégzi a megvilágosodásra vezető lények minden gyakorlatát, ugyanúgy, mint ahogy a múltban a megvilágosodáshoz vezető gyakorlatokat hajtotta végre; az egyik négyzetben látta Maitréját, amint odaadja a fejét, egy másikban, amint odaadja a ruháját; egy másikban, amint odaadja a feje tetején levő fejdísz drágakövéét; egy másikban, amint odaadja az igazság koronájának ékkövéét; egy másikban, amint odaadja a fogait; egy másikban, amint odaadja a nyelvét; egy másikban, amint odaadja a füleit és az orrát; egy másikban, amint odaadja a szívét; egy másikban, amint odaadja csontvelejét és eleven húsát; egy másikban, amint odaadja a vérét; egy másikban, amint odaadja bőrét; egy másikban, amint odaadja végtagjait; egy másikban, amint odaadja a testét; egy másikban, amint odaadja

a fiait, lányait és a feleségét; egy másikban, amint drágakő halmokat ajándékozik el; egy másikban, amint falvakról, városokról nagyvárosokról, országokról mond le; egy másikban lemond a kontinensről; egy másikban, amint lemond négy kontinensről; egy másikban, amint lemond minden uralkodói hatalomról; egy másikban, amint lemond a trónjáról; egy másikban, amint lemond a szolgáliról; egy másikban, amint lemond a palotájáról és a háreméről; egy másikban, amint elajándékozza a parkjait és a pihenőhelyeit; egy másikban, amint napernyőket, lobogókat és zászlófüzéreket ad ajándékba; egy másikban, amint virágfüzéreket és illatszereket ad ajándékba; egy másikban, amint gyógyszereket ad; egy másikban, amint mindenféle ételt és italt ad; egy másikban, amint mindenféle szerszámot ad; egy másikban, amint mindenféle bútort, párnát, ernyőt ad; egy másikban, amint értékes rézedényeket ad; egy másikban, amint nagyszerű kocsikat ad; egy másikban, amint megszabadítja a bilincsben senyvedőket; egy másikban, amint megszabadítja a rabszolgákat; egy másikban, amint gyermekeket gyógyít; egy másikban, amint jó útra téríti a vesztükbe rohanókat; egy másikban, amint hajósként a folyókat járja; egy másikban, amint csodálatos paripaként jelenik meg; egy másikban, amint megmenti az embereket a démonok tengeri szigetéről; egy másikban nagy bölcsként, aki tudományát gyakorolja; egy másikban uralkodóként, amint az embereket a helyes viselkedés ösvényére vezeti; egy másikban orvosként, amint betegeket gyógyít; egy másikban, amint anyját és apját szolgálja; egy másikban, amint szellemi barátait hallgatja; egy másikban buddhista tanítvány alakjában, amint tanítja az embereket; egy másikban egy pratjéka buddha alakjában; egy másikban egy megvilágosodó lény alakjában; egy másikban egy buddha alakjában, amint tanítja az embereket; egy másikban olyan életutakat mutat be, melyek példaképpül szolgálhatnak a különféle lényeknek, és eljuttathatják őket a tökéletességhez; egy másikban a vallás hirdetőjeként, amint a buddhák tanításainak gyakorlati tapasztalatait magyarázza, a tanítást recitálja, mélyen elgondolkodik rajtuk, feldiszi a buddhák emlékműveit, buddha-szobrokat csináltat, csatlakozik a tathágaták előtt tisztelgő emberekhez, illatszereket adományoz, különféle felajánlásokat tesz a buddháknak, az erkölcsileg megalapozott cselekvés útjaira vezeti az embereket, és arra inti őket, hogy tartsák be

a Tan előírásait, vegyenek menedéket a Buddhánál, a Tannál és a Közösségnél, figyelmezzenek a Tanra, vitassák meg, recitálják és elmélyülten szemlélődjenek fölötte; látta, amint Maitréja az orosz-lántrónuson ül, és a Tanról beszél, kinyilatkoztatva a buddhák megvilágosodását. Így Szudhana a sakkasztalok falak minden egyes négyzetében látta Maitréját, amint a transzcendencia hatféle módját gyakorolja számtalan eónon keresztül. Az egyik toronyban látta mindama szellemi segítők mágikus csoportját, akiket Maitréja felkeresett, s ugyanekkor önmagát is érezte e szellemi segítők társaságában, akik üdvözölték őt, s arra biztatták, hogy ne legyen rest, jól nézze meg a megvilágosodásra vezető lények csodáját.

Így Szudhana a csodálatos jelenetek ilyen, és más elképzelhetetlen képsorait látta a szeme elé vetülni minden toronyból és az ott levő minden tárgyról. A rendíthetetlen éberség ereje, látásának mindent átfogó tisztasága, a megfigyelés gyakorlatának korlátlan ismerete, a megvilágosodásra vezető lények alapvető tudása fölött szerzett uralma révén, és a megvilágosodásra vezető lények észleléseiből sugárzó tudás alapján láthatta Szudhana a csodálatos jelenetek e végtelen sorát.

Olyan volt ez, mint amikor valaki alszik és különböző dolgokat lát álmában: szép házakat és palotákat, elbűvölő falvakat, városkákat és nagyvárosokat, tetszetős ruhákat, ételt és italt, avagy a zene, ének és tánc szívdertő képeit; vagy olyan, mint amikor valaki kellemes parkokat, kerteket és üdülőket lát, fákat, folyókat, lótuszta-vakat és hegyeket; vagy családja és barátai körében hiszi magát; de láthatja a tengert, vagy a sarkvidéki hegységet is, vagy a mennyei lakhelyeket a legmagasabb hegyormokon, vagy az egész szárazföldet; vagy sok kilométer magasnak érzékeli magát, és ekkor a házat és környezetét is hatalmasnak látja; ilyenkor minden részletet egységbe szerveződve lát, mintha nappal lenne; s ő nem tudja, milyen hosszú a nappal és az éjszaka, s nem tudja azt sem, hogy alszik. Ha valaki kellemes helyzetben látja magát, akkor teste nyugalomban marad, nem lesz kábult vagy álmos, minden ragaszkodása eltűnik, nagy örömet és gyönyört érez; úgy tűnik neki, hogy álma sokáig tart – egy napig, egy hétig, két hétig, egy évig, egy évszázadig vagy még tovább – s mikor felébred, emlékezni fog mindenre. Hasonló módon, a megvilágosodásra vezető lény hatalma révén,

a világot alkotó álmok tárházának ismeretében, a kicsinység fogalmának eltűntével tudatából, a megvilágosodásra vezető lények mérhetetlenül nagy és korlátlan észlelésében időzve, szellemi látókörük birtokában, részesülvén felmérhetetlen bölcsességükből, Szudhana látta az egész természetfeletti kinyilatkoztatást, teljesen tudatában volt a látványnak, felfogta azt, szemlélődött fölötte, esz-közként használta, szemügyre vette, és önmagát is látta a képben.

Olyan volt ez, mint amikor egy haldokló az utolsó tudatállapotban lebeg, az újraszületést közvetlenül megelőző tudatállapot peremén, és szembesül a tettei által előidézett léthelyzettel, amely e tettek fölhalmozott eredménye, bármilyenek is voltak azok; ha gonoszsgót követett el, akkor a poklot fogja látni, vagy az állatok, éhes szellemek létállapotát vagy az alvilágot, és talán megpillantja az alvilág gyalázkodó, fegyveres poroszloít is, és hallja a pokollakók fájdalmas, dühös kiáltásait. Látja majd a hatalmas, izzó poklokat, a perzselő lángtengert, a rézüstöket, a kínzásokat s azok elszenvédőit. Látni fogja a pokol lángjait, s érezni égető fájdalmukat. De ha jó cselekedeteket halmozott fel, akkor a mennyországot fogja látni, az istenek és istennők csoportjait és a menny minden csodálatos szépségét; látni és érzékelni fogja a parkok, paloták, folyók, lótuszta-vak, drágakő hegyek és kívánságteljesítő-fák nyújtotta örömeket. Élete végén úgy érzi majd, hogy eltávozott ebből a világból és megszületett a következőben, habár még nem halt meg; így a tudattartományok csodája révén, melyek előidézői a tettek, a haldokló látni és érzékeli fogja ezeket az eseményeket. Hasonló módon, Szudhana a megvilágosodásra vezető lény tettei által előidézett állapotok csodája révén látta Vairócsana tornyának egész természetfeletti megnyilvánulását.

Miként a szellemtől megszállott is lát különböző dolgokat, és válaszol arra, amit kérdeztek tőle, hasonlóképpen, Szudhana a megvilágosodásra vezető lény tudásának hatalma révén látta mindezeket a képeket.

Miként az az ember, aki belépett a vízi szellemek világába; mivel belépett érzékelési szférájukba, azt hiszi, hogy egy nap, egy hét, két hét, egy hónap, egy év vagy egy évszázad telt el pusztán a saját észlelései alapján, s mikor távozik onnan az emberek érzékelési területe felé, akkor látja csak, hogy rövid idő telt el; hasonlóképpen,

egy megvilágosodásra vezető lény érzékelésének éberségével, Maitréja hatalma révén, e rövid idő alatt Szudhana úgy érezte, hogy több milliárd éon telt el.

Van egy égi palota, melyet a „minden világ legszebb díszzeit őrző kincseskamrának” neveznek; az egész világegyetem tükröződik benne, és minden egyes tárgy jól látható; ugyanígy Szudhana is tisztán látta mindazokat a képeket, amint minden tárgyról visszaverődnek.

Miként egy szerzetes, aki az elmélyedés transzállapotában a mindenség egy pontjának szemléletében egyhegyű és osztatlan tudatossággal rendelkezik, akár járkál, akár nyugodtan áll, ül vagy hátradől, és látja, tapasztalja az egész világot, azáltal, hogy a mindenség tetszőleges pontjára összpontosítva belép a teljes elmélyülés szférájába – vagyis a meditáció csodája révén. Ugyanígy Szudhana is látta az összes képet, bármelyik tárgy szemléletében merült el.

Miként az égi muzsikások városainak minden díszítménye látható az égen anélkül, hogy bárkinek akadályt jelentene, miként az emberi lakhelyek is mind jól kivehetőek a démoni lakhelyeken belül, a vágy tárgyainak tisztaságától függően, miként a mindenség világainak tükröződései is láthatók az óceánban, miként egy varázsló is megfigyelhet minden formát és tevékenységet porai és bódítószerei segítségével, ugyanígy láthatta Szudhana is, Maitréja titokzatos, felfoghatatlan irányításával, mely megvilágosodásához vezető, misztikus tudásából származott, mindazokat a csodálatos képeket, melyek az igazság ismeretének mágikus ereje révén jelennek meg.

Ezután a megvilágosodásra vezető lény, Maitréja, belépett a toronyba, enyhített mágikus erején, és ujjával csettintve így szólt Szudhanához:

– Ébredj! Ilyen a dolgok természete – mivel illékonyak, minden dolgot a megvilágosodásra vezető lények tudása rögzít. Így önlényegüket tekintve nem valóságosak, olyanok mint az érzékcsalódások, álmok, tükröződések.

Az ujjcsettintés hatására Szudhana felocsúdott révületéből, s Maitréja így szólt hozzá:

– Láttad a megvilágosodásra vezető lények mágikus erejének csodálatos megnyilvánulását? Láttad az eredményeket, műket a megvilágosodó lények felébredésre tett előkészületeinek ereje idézett elő? Láttad a megvilágosodásra vezető lények fogadalmainak és tudásának műveit? Láttad a megvilágosodó lények gyakorlatait és eredményeit? Hallottál a megvilágosodó lények megszabadulásának módjairól? Láttad a Buddha Földek megszámlálhatatlan ékességeit? Láttad a buddhák fogadalmainak és hozzáértésének nagyszerűségét? Felismerted a megvilágosodó lények megszabadulásának hihetetlen voltát? Megízlelted a megvilágosodó lények elmélyedésének örömeit?

– Láttam, nemes lény – felelte Szudhana –, jótévőm felhatalmazása és szellemi ereje által. S hogy hívják ezt a megszabadulást? Maitréja így válaszolt:

– E megszabadulás neve: a múlt, jelen és jövő minden tárgyát megismerő zavartalan emlékezés legmagasabb manifesztációinak szentsége. És egy megvilágosodó lény, aki bizonyos benne, hogy egy életen belül eléri célját, számtalan ehhez hasonló megszabadulást él meg.

– Hová tűnt ez a mágikus látomás? – kérdezte Szudhana.

– Ahonnan származott – felelte Maitréja.

– És honnan származott? – kérdezte Szudhana.

Maitréja így felelt:

– A megvilágosodásra vezető lények által szerzett tudás mágikus erejének alkalmazásából származott, s éppen ebben a mágikus erőben található. Egyáltalán nem jön és megy, nem összetétel vagy halmaz, nem egyöntetű és nem változhatatlan, nem tartózkodik és nem rögzült a létezésben, egyetlen helyen sem található. Olyan, mint a vízszellemek felhőképződményei, melyek nem a testből vagy a tudatból jelennek meg, s mégis tömegével láthatók; a vízszellemek tudati ereje, világuk csodája révén tűnnek fel a hatalmas felhők. Ugyanígy, ezek a természetfeletti megnyilvánulások nem belső vagy külsők, mégis láthatóvá lesznek a megvilágosodásra vezető lény mágikus ereje és saját képességeid által. Mint a bűvész trükkjei, melyekkel csalóka tárgyakat varázsol elő, ezek sem jönnek sehonnan, nem távoznak sehová, és átmeneti állapotban sincsenek, mégis megjelennek a varázsigék és varázsszerek ereje által; ugyan-

így, ama természetfeletti képek soha nem mentek, jöttek és gyűltek össze, hanem ama felfoghatatlan mágiának tökéletes elsajátítása révén tűnnek elő, mely a megvilágosodásra vezető lények tudásából származik.

– Milyen messziről jössz? – kérdezte Szudhana.

– Abban az állapotban nincs érzés; a megvilágosodásra vezető lények állapota nem a mozgásé és nem a mozdulatlanságé, nem a támaszé és nem a valahollété, nem a meghalásé és nem az újraszületésé, nem az állandóságé és a változásé, nem a mozgékonyaságé és a keletkezésé, nem a gondé és a ragaszkodásé, nem a tetteké és az eredményeké, nem a keletkezésé és a pusztulásé, nem a megsemmisülésé és az örökkévalóságé. Továbbá az együttérzés a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben ama érző lényeket vezetik, akiket lehet irányítani; a nagy kedvesség a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben a szenvedő lényeket megmentik; a fegyelmezettség a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben tetszésük szerint más formát öltenek; az elkötelezettség a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, mely a múltbéli fogadalmakon alapszik; a szellemi erő a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben minden kellemet kinyilvánítanak; a nem-cselekvés a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben nem távoznak el a buddhák színe elől; a nem-ragaszkodás és nem-elutasítás a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben nem megszállottjai a testnek és a tudatnak; a bölcsesség és a módszerek a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben alkalmazkodnak az érző lényekhez; az emanációk megjelenítése a megvilágosodásra vezető lények azon állapota, melyben testük azonos a tükrözött képekkel.

– És te azt kérdezed, milyen messziről jövök – a közelből jövök, Kuti faluból, a malada nép földjéről, szülőhelyemről. Él ott egy Gópálaka nevű úr, aki bevezeti az embereket a buddhista tanokba, képességeikhez mérten tanítja az ott élőket, és a Nagy Járművet meghonosítja a családok, a rokonság, a papok és a világi emberek körében.

Szudhana megkérdezte:

– Mi a nevük a megvilágosodó lények szülőföldjeinek?

Maitréja így válaszolt:

– A megvilágosodó lényeknek tíz szülőföldjük van. Melyek ezek? A megvilágosodásra törekvés megjelenése a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a megvilágosodó lények családjába születik. Az erős akarat a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló szellemi barátok családjába születik. A fokozatok a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a transzcendens módszerek alkalmazói-családjába születik. A fogadalmak betartása a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a magasztos tettek végrehajtóinak családjába születik. Az egyetemes könyörület a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló az üdvözülés módszereinek házába születik. Az elmélyült szemlélődés a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a transzcendens bölcsesség házába születik. A Nagy Jármű a megvilágosodó lények egyik szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló az ügyes módszerek házába születik. Az érző lények tanítása a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a buddhák házába születik. A tudás és a módszerek a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a dolgokat nemkeletkezőként elviselőik házába születik. Minden igazság gyakorlása és megvalósítása a megvilágosodó lények szülőföldje, mert ennek folytán a gyakorló a múlt, jövő és jelen minden buddhájának házába születik.

– A transzcendens bölcsesség a megvilágosodó lények anyja, az ügyesen megválasztott módszerek az apja, a transzcendens bőkezűség a megvilágosodó lények anyateje, a transzcendens fegyelem a dajkája, a transzcendens türelem az ékessége, a transzcendens tettekézség révén képesek növekedni, a transzcendens meditáció megtisztítja gyakorlásukat, a szellemi barátok tanítják őket, a megvilágosodás elemei a társaságuk, minden megvilágosodó lény a testvérük, a megvilágosodás szándéka a családjuk, a gyakorlás a családjuk életszabályai, a fokozatok az otthonuk, a türelem megvalósítása a születés a családban, a fogadalmak betartása a család ismereteinek elsajátítása, a viselkedés tisztasága a család életszabályainak betartása, a Nagy Jármű tanainak terjesztése a család tenmaradásának biztosítása, az egy életidő alatt elérendő bud-

dhaság fogadalma hercegi rang a szellemi királyok körében, és mindazok eredménye, akik elérik az Olyanságot, a család teljes megtisztulása.

– Így a megvilágosodó lény túljutott a tudatlanság állapotán, és elérte a megvilágosodásra vezető lények bizonyosságát, megszületett a buddhák családjában, folytatója lett a buddhák lezármazási vonalának, képessé vált a Három Drágakő terjesztésére, részt vesz a megvilágosodó lények családjának védelmezésében, közösségi szempontból tisztává és feddhetetlenné vált, makulátlaná az emberek között, és jólszületetté a buddhák legmagasabb családjában, mely közösség a nagy fogadalmak gyűjtőhelye.

– Ily módon azok a megvilágosodó lények, akiknek sikerült a családban megszületni, nem húzódoznak a létezésről egyik világban sem, mert felismerik, hogy minden dolog olyan, mint a tükrözés; őket már nem szennyezi be az élet egyetlen létállapotban sem, mert felismerik, hogy a születés minden létmódban fantomszerű; fáradhatatlanok a lények vezetésében és tökéletesítésében, mert tisztában vannak azzal, hogy minden dolog önvaló nélküli; fáradhatatlanul gondoskodnak minden érző lényről, mert az egyetemes szeretetet és együttérzés megtestesítői; nem félnek végigélni bármely korszakot, mert tudják, hogy a világi forgatag olyan, mint az álom; nem szomorkodnak a születés és halál látványán, mert felismerik, hogy a tudati és testi összetevők halmazai illúziók; egyetlen tárgy sem sebzi meg őket, mert felismerik, hogy azok a valóság világából⁴ valók; nem csalja meg őket a világi örvénylés egyetlen állapota sem, mert maradéktalanul felismerték, hogy olyanok, mint a délibábok; nem hatnak rájuk az elbűvölő tárgyak, mert ismerik a dolgok illúzió-természetét; nem csapja be őket semmilyen gyötrellem, mert tökéletesen ismerik a szellemi testet; minden létformában elérik céljukat, mert uralmat szereztek a létesülés fölött.

– Minden világban létező testemmel, minden lény formáját felöltve, különféle erőimmal, minden lény nyelven szólva; különféle viselkedésmódjaimmal, melyeket minden lény elfogad; alkalmazkodva a világhoz, mely olyan tágas, mint az összes lény törvényei; látszólag megszületve olyan családokban, melyek a tisztaság minden fajtáját képviselik; tevékenységem révén belépve minden lény

érzékelésébe és gondolatvilágába; valamint fizikai manifesztációm erővel, melyek egyenlőek az összes megvilágosodó lény fogadalmának erővel – áthatoltam minden univerzumon, és megérkeztem ide, délre, Malada tartomány falujába, Kutába, hogy eljuttassam a tökéletességhez azokat, kik elvégezték ugyanazokat a gyakorlatokat, mint korábban én is, de feladták törekvésüket a megvilágosodásra; hogy megjelenítsem születésemet ezen a kontinensen; hogy a szülőket és a rokonokat ösztönözzem a papi kasztban történő születésre, s létrehozam a megvilágosodott lények családját, abból a célból, hogy megszabadítsam őket a papi kaszt felsőbbrendűségének gögjtől és önteltségétől.

– Itt délen, gondolkodásmódjukat és tanulási képességüket figyelembe véve, így módon vezetem a lényeket, s élek ebben a toronyban, mely Vairócsana díszítményeit tartalmazza. Miután eltávozom innen, a Tusitában, a boldogság és elégedettség mennyei lakhelyén fogom megjeleníteni születésemet, hogy gondolkodásmódjuknak megfelelően alkalmazkodjam a lényekhez, és tökéletesebbé tegyem a Tusita mennyi lakóit, akik ugyanazokat a gyakorlatokat végzik mint én; hogy bemutassam a vágyak minden világán túljutott megvilágosodásra vezető lények erényeinek és tudásának természetfeletti manifesztáció-sorozatait; hogy megszüntessék minden érzéki öröm utáni vágyat; hogy világossá tegyem minden világi tevékenység mulandóságát; hogy megmutassam, végül minden mennyei létezés lehangyollik és elmúlik; hogy csatlakozzam a buddhaságot egy élet során elérni kívánókhoz ama egyszerű tanítás kinyilatkoztatásában, melyet „a mennyből a földi újraszületésbe történő alászállás jelenségének” neveznek; hogy gondoskodjam azokról, akik együtt tökéletesedtek a létezés ama szférájában; s hogy megvilágosítsam a Sákjamuni által küldött lényeket, ha eljön az idő, mikor irányításra van szükségük. Akkor megvalósítom majd a mindentudást, törekvésem gyümölcsét; s mikor elértem a megvilágosodást, ismét látni fogsz engem, szellemi segítőkkel, Manydzsusríval.

– Most menj vissza Manydzsusríhoz, s kérdezd meg tőle, hogy egy megvilágosodó lény miként tanulja meg és hajtsa végre a megvilágosodásra vezető lények gyakorlatait. Lépj be az egyetemesen jó gyakorlás szférájába, kezd el, és hajtsd végre a gyakorlatokat,

terjeszd ki, kövesd és tisztítsd meg őket, hatolj a mélyükre, és teljesítsd be őket. Manydzsusrí meg fogja mutatni neked az igazi szellemi segítőt. Hogy miért? Mert a megvilágosodó lények tíztrilliárdjainak legkiválóbb fogadalmi Manydzsusríra vonatkoznak; Manydzsusrí gyakorlatainak eredménye hatalmas; mérhetetlenül sok Manydzsusrínak tett fogadalmat valósítanak meg; minden megvilágosodásra vezető lény közül Manydzsusrí alakítja ki magában a legkiválóbb erényeket; Manydzsusrí az anyja a buddhák tíztrilliárdjainak; Manydzsusrí a tanítója a megvilágosodó lények tíztrilliárdjainak; ő minden lény tökéletesítésén fáradozik; neve széles körben ismert a tíz irány minden világában; Manydzsusrí számtalan buddha gyülekezetében hallatja szavát; minden buddha magasztalja őt; a mélységes igazság ismeretétől el nem térve, Manydzsusrí minden dolgot valódi jelentőségének megfelelően lát; Manydzsusrí messzire jutott a megszabadulás minden módozatában; ő elmélyedt az egyetemes jószágú megvilágosodásra vezető lények gyakorlatában. Manydzsusrí a szellemi segítők őse, aki bevezet téged a megvilágosodottak családjába, elősegíti, hogy kialakuljanak benned a jószág gyökerei; megmutatja neked a megvilágosodáshoz szükséges összetevőket valódi jötevőknek mutat be téged, minden erényben megfüröszt téged, bevezet téged az egyetemes fogadalmak hálózatába, az ő jóvoltából hallani fogsz minden fogadalom teljesüléséről, megmutatja neked az összes megvilágosodó lény titkait, s ő ugyanúgy végrehajtotta minden megvilágosodó lény csodáját múlt életeiben, veled együtt.

– Ezért amikor Manydzsusríhoz mész, ne légy bátortalan, s ne fáradj bele az erényekkel kapcsolatos útmutatások elsajátításába. Hogy miért? Mert minden szellemi jötevő, akit láttál, minden gyakorlási módszer, melyet hallottál, minden megszabadulási mód, melyet megismertél, minden fogadalom, melyet megtettél úgy tekintendő, mint a Manydzsusrí által adott megerősítés; és Manydzsusrí elérte a végső tökéletességet.

Ekkor Szudhana tiszteletét fejezte ki Maitréja, a megvilágosodásra vezető lény előtt, és folytatta útját

JEGYZETEK

- ¹ A Vairócsana név jelentése: Napragyogású. Nem véletlen, hogy ezt a különös tornyot, a világ metaforáját az ő díszítményel ékesítik. A tibeti buddhizmusban az anyagi világ manifestációját előidéző buddhát hívják így, akinek másik neve: Jelenségeket Láttató. Ő a középpont buddhája, aki a Törvény Kerekével a kezében elsőként jelenik meg az elhunyt vízióiban. Ezzel a témával foglalkozik a *Függelék*ben olvasható mű.
- ² A négy mérhetetlen: mérhetetlen szeretet, együttérzés, öröm, kimozdíthatatlanság.
- ³ Hasonló világleírást találunk J. L. Borges: *Az Alef* c. novellájában.
- ⁴ A valóság világa: dharmadhātu.

TARTALOM

ELŐSZÓ	5
Gyémánt szútra	7
Meditáció Amitájusz Buddha fölött	35
A Boldog Föld	67
A Végső Boldogság Hona	77
Fények kiáradása	109
A torony	147
Szív szútra – hosszabb változat	171
Szív Szútra – rövidebb változat	177
FÜGGELÉK	179
Dharma gyakorlat	181
Táblázatok a Dharma gyakorlathoz	203
BIBLIOGRÁFIA	211

